

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 312/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MCST, a. s., Vajnorská 136, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou GHS Legal, s. r. o., Lazaretská 3/A, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Pavol Horňák, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 17 C 40/2007-465 z 21. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti MCST, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. januára 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MCST, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C/40/2007-465 z 21. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 C 40/2007 v procesnom postavení žalobkyne domáha proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky určenia neplatnosti právneho úkonu (dohody o urovnaní práv a záväzkov) a náhrady škody v sume 11 245 435,82 €. V uvedenom konaní bola napadnutým uznesením okresného súdu sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 562 271,79 €. Keďže proti uvedenému uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok, sťažovateľka ho napadla včas podanou sťažnosťou na ústavnom súde pre porušenie už označených práv.

Sťažovateľka v úvode sťažnosti síce poukazuje na iné rozhodnutia ústavného súdu v konaniach o sťažnostiach namietajúcich postup všeobecných súdov pri aplikácii § 141a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené alebo ako neprípustné, napriek uvedenému však považuje rozhodnutie o zložení preddavku na trovy konania za spôsobilé zasiahnuť do jej procesných práv povinnej osoby, najmä *„keď na toto rozhodnutie automaticky nadväzuje rozhodnutie o zastavení konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania podľa § 141a ods. 1, in fine OSP, pretože v takom prípade súd nemá inú procesnú možnosť, než konanie zastaviť“*. Zotrvávanie ústavného súdu na doterajšom postupe preto podľa názoru sťažovateľky vedie k zásadnému porušeniu princípu procesnej hospodárnosti, a tento *„postup súdu stráca racionálny účel jednak tým, že odd'ahuje efektívnu, účinnú a spravodlivú ochranu základných práv a slobôd účastníkov konania a núti účastníkov konania ku zbytočnému navyšovaniu počtu ďalších konaní v tej istej veci po sebe. Takýto postup poškodzuje účastníkov konania z hľadiska finančného, časového a nie je daný žiaden racionálny dôvod na takýto postup. Okrem toho sa tým účastník konania dostáva do neistého postavenia, pretože by mal nechať najskôr súdne konanie zastaviť a vystaviť sa tak riziku zmarenia jeho práv (napr. z dôvodu premlčania nárokov pri opätovnom podaní žalobného návrhu), alebo straty výsledkov doterajšieho dokazovania v súdnom konaní a tým by v konečnom dôsledku*

z dôvodu procesnej istoty bol účastník nútený zvažovať zaplatenie preddavku bez ohľadu na porušenie jeho ústavných práv. Účastník konania totiž nemôže ani pri zásadnom porušení jeho ústavných práv prezumovať rozhodnutie Ústavného súdu a takpovediac sa spoliehať na to, že rozhodnutie o zastavení súdneho konania z dôvodu nezloženia zábezpeky bude zrušené. V zmienenej úvahe Ústavného súdu o neprípustnosti ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiam vydaným na podklade § 141a OSP by bola ústavnoprávna ochrana práv účastníkov konania vylúčená, čo by de facto znamenalo rezignáciu Ústavného súdu Slovenskej republiky v jeho základnom poslaní vyjadrenom v čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky.“.

V ďalšej časti sťažovateľka poukazuje na svoje dlhodobé podnikanie na slovenskom trhu a početné obchodné vzťahy s ústrednými štátnymi orgánmi, na základe čoho tvrdí, že v jej prípade nejde ani o neuvážený či šikanózný návrh na začatie konania. S prihliadnutím na rozsiahlosť už vykonaného dokazovania považuje aplikáciu § 141a OSP okresným súdom za nesprávnu a formalistickú a dodáva, že výklad „právneho predpisu nesmie obmedzovať resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Akákoľvek právna úprava nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľky garantovaného v Ústave Slovenskej republiky. Máme za to, že v takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielen neporušoval, ale naopak garantoval.“. Následne poukazuje na obsah nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012, ktorým malo byť rozhodnutie všeobecného súdu o uložení preddavku na trovy konania v neprimeranej výške podrobené kritike, a to pre absenciu skúmania proporcionality zásahu. Keďže odporca „požíva osobnú poplatkovú exempciu, tento procesný inštitút by nemal slúžiť štátu na zbavenie sa rizika sporového neúspechu tým, že súd zastaví konanie pre nezaplatenie preddavku. Máme za to, že sa tým vytvára zjavná nerovnosť v sporovom konaní a zo strany odporcu došlo k zneužitiu tohto inštitútu, a to aj s prihliadnutím na čas podania návrhu odporcu na zloženie zábezpeky.“. Sťažovateľka pritom nepovažuje za bezvýznamné, kto je odporcom a aké záujmy majú byť § 141a OSP chránené, na margo čoho uvádza, že ak „by súd mohol na návrh vecne oslobodenej strany (odporcu) legálne uložiť povinnosť zložiť preddavky na trovy konania sťažovateľovi bez existencie sledovaného legitímneho cieľa, dochádzalo by k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. O to viac by došlo k porušeniu zásady

rovnosti účastníkov konania, ak súd spája nesplnenie takejto povinnosti s udelením sankcie v podobe zastavenia konania...

V tejto súvislosti tak nastáva situácia, že sťažovateľ pod hrozbou zastavenia konania o dôvodnej žalobe by mal zložiť sumu veľkého rozsahu na účet štátu (ktorý je zároveň odporcom), ktorú nemá k dispozícii aj v dôsledku poškodzujúceho konania odporcu, ktoré sa preukázalo v súdnom konaní, a to za účelom zabezpečenia trov konania, ktoré nikdy nevzniknú, buď vôbec alebo ak sa odporca dá zastúpiť, tak ani vo štvrtine ich rozsahu. Máme za to, že v právnom štáte nemôže nastať takáto situácia, keď v sporovom konaní jedna z procesných strán zneužije svoje postavenie ústredného orgánu štátnej správy na vyvolanie majetkovej obštrukcie bez legitímneho cieľa a to zrejme ako reakciu na vývoj dokazovania v súdnom konaní...

Porušovateľ sa účelnosťou a odôvodnenosťou zložiť preddavok na trovy konania vôbec nezaoberal, pričom je zrejmé, že zloženie tak vysokej sumy nemôže v žiadnom prípade slúžiť racionálnemu cieľu. Vyššie uvedený súdny spor je takmer pred ukončením, väčšina úkonov dokazovania už bola vykonaná a viaceré dôkazy preukazujú dôvodnosť žaloby. Preto aj z tohto dôvodu nemôžu objektívne vzniknúť také trovy konania, ktoré by museli byť kryté tak vysokou sumou preddavku.“.

Na základe uvedeného sťažovateľka požaduje vydanie nasledovného rozhodnutia:

„1. Základné právo sťažovateľa MSCT, a. s. ... na súdnu a inú ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn. 17 C 40/2007 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 17 C 40/2007-465 zo dňa 21. novembra 2013, sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi MSCT, a. s., sídlom Vajnorská 136, 832 61 Bratislava náhradu trov právneho zastúpenia v sume 331,14 EUR s DPH... na účet právneho zástupcu: advokátska kancelária GHS Legal, s. r. o... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka súčasne navrhuje odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia z dôvodu, že neuhradením preddavku hrozí zastavenie súdneho konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Vo vzťahu k posúdeniu namietaného porušenia označených práv ústavný súd najskôr podotýka, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa

dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Okresný súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol, že „*má s ohľadom na vyššie citované zákonné ustanovenie za to, že v danej veci sú splnené podmienky na uloženie povinnosti navrhovateľovi zložiť preddavok na trovy konania. Navrhovateľ sa proti odporcovi okrem určenia neplatnosti právneho úkonu domáha i zaplatenia peňažnej sumy v celkovej výške 11.245.435,82 Eur, t. j. vo výške presahujúcej 400 - násobok životného minima (aktuálna výška životného minima na dospelého je 198,09 Eur). Odporca navrhol súdu uloženie tejto povinnosti navrhovateľovi, ktorý nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 138 O. s. p., pričom súd túto skutočnosť preskúmal -už v súvislosti so žiadosťou navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, kedy mu zároveň toto oslobodenie nepriznal. Podľa názoru súdu v prípade splnenia vyššie uvedených podmienok je súd povinný zaviazať navrhovateľa na zloženie preddavku na trovy konania, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je navrhovateľ vecne alebo osobne oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či v konaní nejaké trovy vznikli, resp. vzniknú. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a uložil navrhovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 5 % z uplatnenej peňažnej sumy, t. j. vo výške 562.271,79 Eur.*

Podľa § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je štát, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, štátny fond, obec, vyšší územný celok, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát. Tento zákon sa nevzťahuje ani na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je Národná banka Slovenska, Fond ochrany vkladov alebo Garančný fond investícií.

Nakoľko v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia sa majetkové pomery štátu nemôžu usporiadať podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, súd s poukazom

na § 141a ods. 1 tretia veta O. s. p. odporcu na zloženie preddavku na trovy konania nezaviazal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd postupoval v súlade s platným a účinným ustanovením právneho poriadku Slovenskej republiky, t. j. § 141a O. s. p., a uložil navrhovateľovi zložiť preddavok na trovy konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“

Podľa § 141a ods. 1 OSP navrhovateľovi, u ktorého nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 v celom rozsahu a ktorý uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, súd na návrh odporcu uloží, aby v lehote nie dlhšej ako 60 dní zložil preddavok na trovy konania. Na zloženie preddavku podľa prvej vety vyzve súd súčasne s uložením povinnosti navrhovateľovi v rovnakej lehote aj odporcu. Povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nemá účastník, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní. Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.

Podľa § 141a ods. 2 OSP výška preddavku podľa odseku 1 je päť percent z peňažnej sumy uplatňovanej navrhovateľom, pričom na príslušenstvo sa neprihliada.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky so spôsobom aplikácie § 141a OSP v súvislosti s rozhodovaním o návrhu odporcu na uloženie preddavku na trovy konania okresným súdom a jeho výkladom, ktorý má brániť v reálnom uplatnení základného práva na súdnu ochranu. Namieta pritom potrebu skúmania legitímneho cieľa ako predpokladu uloženia povinnosti zložiť preddavok na trovy konania na návrh vecne oslobodenej strany.

Z predloženej kópie napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd sa zaoberal oboma kumulatívne formulovanými zákonnými predpokladmi uloženia preddavku na trovy konania, teda žalovanou sumou, ako aj splnením predpokladov na oslobodenie od súdnych

poplatkov podľa § 138 v celom rozsahu. Vo vzťahu k druhému z uvedených predpokladov okresný súd poukázal na to, že súd túto skutočnosť skúmal už v súvislosti so žiadosťou navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (II. ÚS 122/05). A contrario ak všeobecný súd koná v rozpore s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v súdnom konaní, môže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky pripomína svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax, podľa ktorej *„o ústavne významnej neprimeranosti pri právno-aplikačnej činnosti možno uvažovať len vtedy, ak aplikovaná právna norma dáva konajúcemu orgánu verejnej moci priestor na úvahu pri skúmaní splnenia podmienok hypotézy, dispozície alebo sankcie. Naopak, ak konajúci orgán verejnej moci nemá právnu normou vytvorený žiaden diskrečný priestor a pri zistení splnenia podmienok jej hypotézy je povinný vyvodit' jediný možný právny následok, potom možno hovoriť už len o neproporcionalite právnej úpravy tvoriacej právny základ na konanie orgánu verejnej moci, a nie o neproporcionalite aplikácie práva“* (uznesenie z 20. novembra 2012 vo veci sp. zn. III. ÚS 575/2012 uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 80/2012).

Ak súd konajúci o návrhu na uloženie povinnosti navrhovateľovi zaplatiť preddavok na trovy konania zistí, že zákonné podmienky podľa § 141a ods. 1 OSP splnené boli, potom nemá priestor na úvahu o tom, v akej sume preddavok na trovy konania navrhovateľovi uloží. Podľa odseku 2 toho istého ustanovenia je povinný navrhovateľovi predpísať preddavok na trovy konania v sume päť percent z peňažnej sumy uplatňovanej navrhovateľom. Zákon konajúcemu súdu neumožňuje moderovať sumu preddavku.

Sťažovateľka atakujúca sumu uloženého preddavku na trovy konania konštatovaním o uložení povinnosť jednej z procesných strán vo výške „stonásobne väčšej sumy, než ktorá je objektívne potrebná“, takto vo svojej podstate (a naznačuje to aj charakter jeho sťažnostnej argumentácie) namieta nielen neprimeranosť uloženého preddavku, ale aj neprimeranosť zákonnej právnej regulácie preddavku na trovy konania. Inými slovami, namieta nielen chýbajúcu proporcionalitu aplikácie § 141a OSP okresným súdom, ale chýbajúcu proporcionalitu samotného ustanovenia § 141a OSP. V konaní o sťažnosti právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy však nie je senát ústavného súdu oprávnený preskúmať súlad právnych predpisov s ústavou, pretože takýto prieskum je vyhradený plénu ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy (obdobne sp. zn. III. ÚS 591/2013).

Ústavný súd už viackrát zdôraznil, že účel konania o súlade právnych predpisov nemožno dosiahnuť v inom type konania (napr. III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08). Argumentácia sťažovateľa o neprimeranosti výšky sumy uloženého preddavku na trovy konania v jej prípade je preto nedôvodná. Okresný súd postupoval pri určovaní výšky preddavku na trovy konania presne v matematicky konštruovaných intenciách § 141a OSP. O konaní v rozpore s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v súdnom konaní tak v posudzovanom prípade na prvý pohľad nemožno uvažovať. To vylučuje aj ústavne relevantnú súvislosť medzi základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu a jej právom na spravodlivé súdne konanie a rozhodnutím okresného súdu o sume uloženého preddavku na trovy konania. Ústavný súd tak v tomto aspekte (neproporcionalita uloženej sumy preddavku na trovy konania) vyhodnotil sťažnostnú argumentáciu ako nedôvodnú. Aj keď napadnuté uznesenie vedie k nezanedbateľnému zásahu do majetkovej sféry sťažovateľky, pokiaľ bolo vydané v súlade s procesnoprávnym predpisom, nemožno dospieť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd s ohľadom na charakter sťažnostnej argumentácie, berúc zároveň do úvahy aj poznatky z vlastnej rozhodovacej praxe v kauzách obdobných tej sťažovateľkinej, považuje za potrebné uviesť, že si je vedomý značného ústavno-právneho

napätia, ktoré na prvý pohľad z legálnej konštrukcie inštitútu preddavku na trovy konania podľa § 141a OSP danej súhrnným pôsobením jednotlivých zákonných podmienok na jeho uplatnenie v konkrétnom prípade plynie. Na druhej strane však i ústavný súd ako orgán verejnej moci je viazaný požiadavkou konania iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 ústavy). Nemôže tak na báze sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť porušenie základného práva účastníka konkrétneho súdneho konania, v ktorom konajúci všeobecný súd dôsledne rešpektuje kogentne formulovanú procesno-právnu normu požívajúcu prezumpciu jej súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily. Právne relevantný záver o takomto (ne)súlade je vyhradený konaniu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy vyznačujúcemu sa odlišnými procesnými podmienkami v porovnaní s konaním podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, čo v právnom stave de lege lata platí aj napriek absencii aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľky na vyvolanie konania o súlade právnych predpisov. Všetky uvedené ústavne determinované faktory spoločným pôsobením presne určujú procesné možnosti ústavného súdu právne účinným spôsobom preskúmať § 141a OSP z hľadiska sťažovateľkiných námietok. Takouto možnosťou však zjavne nie je platforma konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 591/2013).

Keďže napadnuté uznesenie ani z iných hľadísk (napr. z hľadiska námietky nedostatočného odôvodnenia uznesenia) nesignalizuje existenciu dôvodov, ktoré by boli spôsobilé po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľkou označených práv, bolo potrebné už pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd nemá dôvod spochybňovať sťažovateľkou tvrdenú skutočnosť, že v obdobnej právnej veci nálezom sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil porušenie práv podľa ústavy a dohovoru, ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, ktorým bola účastníkovi konania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, avšak zároveň zdôrazňuje, že s prihliadnutím na ďalšiu rozhodovaciu činnosť ústavného súdu (II. ÚS 129/2012, II. ÚS 130/2012, II. ÚS 131/2012, II. ÚS 132/2012, II. ÚS 133/2012,

II. ÚS 134/2012, II. ÚS 135/2012 zo 16. mája 2012) išlo o ojedinelý (menšinový) názor jedného zo senátov ústavného súdu, ktorého ojedinelosť preukazuje aj uznesenie toho istého senátu (I. ÚS), ktorý v obdobnej veci (nie vo veci sťažovateľky, pozn.) uznesením sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012 (teda po vydaní uznesenia sp. zn. I. ÚS 112/2012) sťažnosť už meritórne neposudzoval, ale ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd na záver poukazuje na skutočnosť, že v mnohých iných konaniach o obdobných sťažnostiach, predmetom ktorých bolo namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s aplikáciou § 141a OSP, ústavný súd dospel z obdobných, ako aj ďalších dôvodov k záveru o potrebe odmietnutia sťažností, a to z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti (napríklad I. ÚS 420/2013, III. ÚS 591/2013, I. ÚS 120/2014) alebo z dôvodu ich neprípustnosti, vyplývajúcej z možnosti namietat' odňatie možnosti konať pred súdom v odvolacom alebo v dovolacom konaní v prípade zastavenia súdneho konania pre nezaplatenie preddavku na trovy dôkazu na základe uznesenia vydaného podľa § 141a OSP (napr. IV. ÚS 721/2013, I. ÚS 761/2013, II. ÚS 48/2014).

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už jej ďalšími procesnými návrhmi (najmä návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia) nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2014